

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1257

Vragen van het lid **Siderius** (SP) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *arme scholen die online campagnes organiseren om geld in te zamelen* (ingezonden 11 december 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 22 januari 2016).

Vraag 1

Acht u het wenselijk dat meer dan tweehonderd scholen online via crowdfundingacties om geld moeten bedelen om onder andere het schoolplein te renoveren, muziekinstrumenten aan te schaffen of tablets te organiseren voor het onderwijs?¹

Antwoord 1

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 2

Beschouwt u muziekinstrumenten en tablets als leermiddelen voor het primaire onderwijsproces? Zo ja, bent u van mening dat dergelijke leermiddelen door de overheid bekostigd dienen te worden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

De overheid is verantwoordelijk voor de reguliere bekostiging waarmee scholen in staat worden om kwalitatief goed onderwijs te geven en aan hun wettelijke verplichtingen te voldoen. Die bekostiging is voldoende om vorm en uitvoering te geven aan het primaire onderwijsproces. Scholen gaan over de inrichting van dat primaire proces en kiezen zelf welke leermiddelen daar onderdeel van uitmaken. Zij kunnen voor de aanschaf daarvan, in aanvulling op de reguliere bekostiging, gebruik maken van aanvullende middelen uit bijvoorbeeld crowdfunding. Ik vind dat aanvaardbaar, want het verwerven van extra middelen kan leiden tot een verdere verrijking van het onderwijs. Het getuigt van maatschappelijke betrokkenheid dat op deze manier ook bedrijven een bijdrage willen leveren aan het onderwijs op school.

¹ AD, «Arme scholen halen geld op via internet», 9 december 2015

Vraag 3

Acht u het verantwoord dat scholen tijd en energie moeten steken in het bij elkaar sprokkelen van voldoende middelen om hun taken als onderwijsinstelling uit te kunnen voeren? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 4

Deelt u de mening dat docenten en directeuren op scholen zijn aangesteld om leerlingen te onderwijzen in plaats van geld in te zamelen voor het primaire onderwijsproces? Zo ja, hoe verhoudt dit zich tot het bericht dat arme scholen via online campagnes geld in moeten zamelen voor het onderwijs?

Antwoord 4

De bekostiging die scholen van de overheid ontvangen is voldoende om hun wettelijke taken als onderwijsinstelling uit te kunnen voeren. Scholen hebben de vrijheid om in aanvulling daarop op zoek te gaan naar additionele middelen. Het is inderdaad de taak van docenten en directeuren om leerlingen te onderwijzen. Daarbij kan het onderwijs aan die kinderen worden verrijkt of nog beter worden gemaakt, door het inzetten van extra middelen bovenop de reguliere bekostiging. Wanneer zij hiervoor kiezen moet dit uiteraard zorgvuldig gebeuren. De kwaliteit of continuïteit van het onderwijs mag hier niet onder lijden.

Vraag 5

Deelt u de mening dat er een tweedeling tussen scholen gaat ontstaan wanneer het de ene school wel lukt om extra financiering via crowdfunding binnen te halen en de andere niet? Acht u dit een wenselijke ontwikkeling?

Antwoord 5

De overheid zorgt voor reguliere bekostiging, waarmee scholen in staat worden gesteld om te voldoen aan hun wettelijke verplichtingen. Daarmee is gewaarborgd dat op iedere school vorm en inhoud gegeven kan worden aan kwalitatief goed onderwijs. Daarnaast hebben alle scholen de mogelijkheid om het onderwijs te verrijken door bijvoorbeeld crowdfunding. Dat kan leiden tot verschillen tussen scholen. Door de reguliere bekostiging is echter gewaarborgd dat alle scholen voldoende middelen te hebben om goed onderwijs te geven.

Vraag 6

Bent u nog steeds van mening dat er geen sprake is van ongelijkheid in het onderwijs nu weer blijkt dat overheidsfinanciering niet voldoende is en dat scholen naar extra, andere inkomstenbronnen zoeken? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 6

Naar mijn mening blijkt uit de ontwikkeling naar meer gebruik van crowdfunding door scholen niet dat de reguliere bekostiging vanuit de overheid onvoldoende is voor het bekostigen van de wettelijke taken, maar blijkt uit die ontwikkeling dat scholen steeds creatiever worden in het zoeken naar extra middelen bovenop de overheidsfinanciering, om het onderwijs voor de leerlingen te verrijken. Met de reguliere bekostiging wordt gewaarborgd dat elke school vorm en uitvoering kan geven aan goed onderwijs. Daarnaast hebben scholen gelijke mogelijkheden om op zoek te gaan naar aanvullende middelen via bijvoorbeeld crowdfunding of sponsoring. In mijn ogen is hier dus geen sprake van ongelijkheid.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u het feit dat er tegenprestaties – een gebruikelijke praktijk bij crowdfunding – door scholen geleverd moeten worden aan donateurs?

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 3021

Antwoord 7

Wanneer er sprake is van een tegenprestatie is het in april 2015 hernieuwde en aan uw Kamer toegezonden convenant «Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring» van toepassing.³ Dit convenant bevat breed gedragen kaders voor sponsoring die ik samen met partijen uit onderwijs en bedrijfsleven heb opgesteld. In het convenant is onder andere opgenomen dat de onafhankelijkheid van de school gewaarborgd moet blijven. Ook moet de tegenprestatie verenigbaar zijn met taak en doelstelling van de school, de onderwijsinhoud niet beïnvloeden en geen schade berokkenen aan de ontwikkeling van leerlingen. Het is uiteindelijk aan de school om in een concrete situatie een verantwoorde afweging te maken. De medezeggenschapsraad moet daarbij op grond van artikel 10 sub f van de Wet medezeggenschap op scholen om instemming worden gevraagd, want het is belangrijk dat er voor het aanvaarden van sponsoring en het aangaan van een tegenprestatie draagvlak is binnen de school.

Vraag 8

Beschouwt u crowdfunding, sponsoring of donaties als een wenselijke en stabiele bron van inkomsten voor scholen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Ik vind het zoeken naar extra middelen voor het onderwijs (door bijvoorbeeld crowdfunding, sponsoring of donaties) niet onwenselijk, want het is winst voor het onderwijs wanneer scholen hun onderwijs voor de leerlingen kunnen verrijken met extra middelen in aanvulling op de reguliere overheids-bekostiging. Deze aanvullende inkomstenbronnen zijn niet altijd stabiel. Daarom is in het hiervoor genoemde sponsorconvenant ook opgenomen dat het primaire onderwijsproces niet afhankelijk mag worden van sponsorbijdragen. Het is uiteindelijk aan de school om in een concrete situatie een verantwoorde afweging te maken.

Vraag 9

Klopt het dat uw ministerie tien scholen laat experimenteren met andere, extra inkomstenbronnen en wat houden deze experimenten precies in? Kunt u een overzicht van deze experimenten aan de Kamer doen toekomen evenals de resultaten die deze experimenten tot op heden hebben opgeleverd?

Antwoord 9

In september 2015 is de door OCW gesubsidieerde pilot «Diversificatie van inkomstenbronnen voor het voortgezet onderwijs» gestart, met als doel om met schoolleiders/bestuurders van tien scholen in het voortgezet onderwijs te onderzoeken of en op welke manier zij hun inkomstenbronnen kunnen diversifiëren. Extra inkomstenbronnen zijn (naast de reguliere bekostiging) giften, sponsoring, nalatenschappen en social investment, in geld en/of in goederen, tijd en expertise. De schoolleiders/bestuurders werken in een aantal werkcolleges aan de ontwikkeling en uitvoering van de plannen en maken keuzes op welke manier zij hiermee verder gaan. De geleerde lessen (wat kan wel en wat kan niet) worden breed verspreid en indien er sprake is van een positieve uitkomst zal een toolkit samengesteld worden voor verspreiding van de lessen in het veld.

Het is nog te vroeg om concrete casussen te noemen. Wel kan gezegd worden dat de richting waarin de casussen zich ontwikkelen zeer divers is. Enkele voorbeelden van richtingen zijn: het vergroten van de betekenis van de school op lokaal sociaal maatschappelijk gebied door samen te werken met andere maatschappelijke instellingen, het verdiepen van de relatie met potentiële werkgevers o.a. door opleidingen aan te bieden aan medewerkers van deze werkgevers, het verdiepen en verbreden van relaties van de school met vervolgoledingen en het verdiepen van de gekozen specialisatie van een school (bijvoorbeeld kunst of sport). De pilot zal in september 2016 worden afgerond met het aanbieden van een publicatie aan het Ministerie van OCW, waarin ook de genoemde toolkit kan worden opgenomen.

³ Kamerstuk 34 000 VIII, nr. 90

Vraag 10

Bent u nog steeds van mening dat scholen door u voldoende worden gefinancierd om al hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren? Kunt u uw antwoord ook toelichten?

Antwoord 10

De reguliere overheidsbesteding die scholen ontvangen is voldoende om naar behoren uitvoering te geven aan hun wettelijke taken en om vorm en inhoud te geven aan kwalitatief goed onderwijs. Scholen gaan zelf over de inrichting van het onderwijs. Daarbij hebben ze de vrijheid om op zoek te gaan naar additionele middelen om het onderwijs voor hun leerlingen te verrijken.